

Laugsmestre. Seg mener altsaa, at de kunne være ganske rolige herfor, naar de overhovedet have Alvor nok til at ville indlade sig i en saadan Stilling. Men dernæst kom det ærede Medlem til at ville overbevise os om det Vigtige og Nøvendige i, at man nu tog Loven, som den var; thi ellers kunde det være muligt, at Loven af 15de Mai 1868 ophørte at eksistere. Ja, dette Spørgsmaal har netop for mig været overmaade interessant at tænke over. Seg har sagt mig selv, at naar det nu i henimod 5 Aar har viist sig, at der omkring i Landet har været 5 Steder, hvorefter har været Mænd, som vilde danne og have faaet dannet Valgmenigheder altsaa omtrent 1 i hvert Aar af de, saavidt jeg veed, noget over Tusinde Menigheder, som vi have her i Landet, hvilket saaledes viser, at der aarlig i 1 pro mille af vore geistlige Menigheder har viist sig Trang til at danne en Valgmenighed — saa maa det ikke have en ganske overordentlig Vigtighed, at denne Lov vedbliver at gjælde, naar den ikke bliver uddødet men forbliver saaledes, som den nu er. De Menigheder, hvori der er dannet Valgmenigheder, have jo været de, hvori der var den allerstærkste Trang tilfede, og hvor der har viist sig en alvorlig Trang, og naar denne nu er afhjulpen, saa er det jo muligt, at der i de næste 5 Aar maaske ikke vil danne sig nogen Valgmenighed eller i alt Fald kun meget faa og ikke en Gang 5, thi nu er jo den største Trang afhjulpen. Seg mener derfor, at det ikke vilde være saa meget ulykkelig, om denne Lov løb ud den 1ste Juli 1873. Vi maa jo huske paa, at idet den udløber for alle Andre vil den dog ikke løbe ud for dem, der allerede have dannet Valgmenigheder; thi de vedblive efter denne Lovs Bestemmelser at have den deraf følgende Ret for al Fremtid, saa længe de bestaa; altsaa vi gjøre ikke deres Bestaaen umuligt, den vedbliver alligevel. Hvad der sker, naar Loven uddør, er kun, at saa kan ingen Andre danne saadanne Valgmenigheder; men saa kommer jo dertil, at det ærede Medlem for Kjøbenhavn 7de Valgfreds (Casse) netop har viist, at den Fare eller den Betænelighed, man kunde have ved at lade Loven løbe ud, var meget mindre nu, end den dengang var. Saa har saa flaaende viist, at efterat vi i det sidste Aar have faaet en Lov, som tillader Bruugen af Kirkerne, vil Trangen til nærværende Lov fremtidig ikke være saa stor, og altsaa vil Loven være saa meget mindre nødvendig. Seg tror, at det i Forveien kun var af ringe Vigtighed at lade den vedblive, og den ærede Rigsdagmand finder jo selv, at dens Vigtighed nu er langt mindre end før; thi ved Loven ifjor blev en hel Del afhjulpet af det, som kunde bevæge Menighedsmedlemmer til at ville danne Valgmenigheder, og derfor antager jeg, at det ærede Medlem netop efter sin egen Begrunderelse let vil være enig med mig i, at der ikke er tabt saa Stort, om Valgmenighedsloven løber ud.

Men der kommer endnu en Betragtning til. Naar en saadan theologisk Kandidat kommer ud og staa ene der, saa kunde han let komme til ved Siden af den Virksomhed, hvorfor han var ansat, tillige at blande sig i andre Ting, og komme til at udøve anden Virksomhed. Seg antager, at det har staaet for det ærede Medlem, at en saadan Valgmenighedspræst maaske kunde blive Lærer i en Fristole eller i en Højskole, eller kunde blive Formand for en politisk Forening og holde politiske Møder osv. ved Siden af den religiøse Gudstjeneste, han holder. — Dette var det ærede Medlem dog bange for. Men jeg vil spørge: er der da nogen af vore geistlige Embedsmænd, der er ansat efter alle folkekirkelige Regler, som ikke har saadanne Forretninger, og som ikke vil blande sig i disse Forretninger? Seg veed ikke, om det ærede Medlem virkelig tror paa, at Præsterne udelukkende ikke bestille Andet end Syng og bede med deres Menighedsmedlemmer. Dage ud og Dage ind; dette tror det ærede Medlem viist ikke; han veed viist nok, at de ogsaa befatte sig med andre meget forskellige Ting, og at de ikke ere mere hellige end de Kandidater, hvorom der her er Tale; thi vi forudsatte jo, at disse Kandidater, naar de fik Stadfæstelse af Regjeringen skulde ordineres, altsaa fik samme hellige Indvielse, som Præsterne have faaet. Vore Præster have jo saa mange verdslige Ting at befatte sig med; vi nøde dem jo til at være Landmænd, til at være Agerbrugere, vi nøde dem til, naar de ikke ligefrem vilde bortforpagte Jorden, at studere Landvæsenet. Vi høre jo om Præster, hvorledes de have hele Bibliotheker af Landvæsensskrifter, og hvorledes mange ere styrende og ledende i Landbo- og andre Foreninger. Det er ikke saa sjældent at se dem staa frem og tale i politiske Foreninger. Dette er jo ikke noget Nyt, og det synes, at vor Regjering, som forbyder enkelte andre Embedsmænd at befatte sig med Politik, ikke har Noget imod, at Præsterne gjøre det; jeg har i det Mindste ikke set, at det har været paalagt nogen af dem at holde sig borte fra politisk Virksomhed. Men dernæst maa vore Præster jo bestandig sætte sig ind i disse Beregninger af Kapitelstarten. Det er overordentlig vigtige Beregninger for dem; de ere bestandig sysselsatte med at udfinde, hvad Kapitelstarten vil blive, og hvor meget de kunne tabe i Aar, hvis Kornpriserne ikke blive høje, og det er rent galt, hvis Sædpriserne gaa ned og Kapitelstarten bliver lav. Ja, der er mange af vore geistlige Embedsmænd, som anvende mange Timer paa disse Beregninger og Spekulationer. Men saa komme jo vore Provster; hvad have de dog ikke at bestille af verdslige Sager, med Kirkefjrn og andre Syn? Provsterne blive jo næsten aldeles afdragne fra geistlig Virksomhed, fordi man paalægger den saa ganske overordentlig meget Verdsligt at varetage. Saa snart det ærede Medlem vil overveie dette, vil han viist komme til at lade Noget af sin Frygt falde, for